

Joi, 16 februarie 2017

P8_TA(2017)0053

Investiții în locuri de muncă și în creștere – valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene**Rezoluția Parlamentului European din 16 februarie 2017 referitoare la investiții în locuri de muncă și în creștere – valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene: o evaluare a raportului în temeiul articolului 16 alineatul (3) din RDC (2016/2148(INI))**

(2018/C 252/27)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (denumit în continuare „RDC”) ⁽¹⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 ⁽²⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului ⁽³⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului ⁽⁴⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană ⁽⁵⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări ⁽⁶⁾,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 320.⁽²⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 289.⁽³⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 470.⁽⁴⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 487.⁽⁵⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 259.⁽⁶⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 303.⁽⁷⁾ JO L 149, 20.5.2014, p. 1.

Joi, 16 februarie 2017

- având în vedere Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 – Fondul european pentru investiții strategice ⁽¹⁾,
- având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „Investiții în locuri de muncă și în creștere – Valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene” (COM(2015)0639),
- având în vedere Rezoluția sa din 11 mai 2016 referitoare la accelerarea punerii în aplicare a politicii de coeziune ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 6 iulie 2016 referitoare la sinergiile pentru inovare: fondurile structurale și de investiții europene, Orizont 2020 și alte fonduri europene în domeniul inovării și programe ale UE ⁽³⁾,
- având în vedere Rezoluția din 26 noiembrie 2015 referitoare la tema simplificării și a orientării către performanță a politicii de coeziune în perioada 2014-2020 ⁽⁴⁾,
- având în vedere concluziile Consiliului din 26 februarie 2016 privind investiții în locuri de muncă și în creștere – valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene,
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 25 mai 2016 privind Comunicarea Comisiei intitulată „Investiții în locuri de muncă și în creștere – Valorificarea la maximum a contribuției fondurilor structurale și de investiții europene” ⁽⁵⁾,
- având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 9 iulie 2015 intitulat „Rezultatul negocierilor privind acordurile de parteneriat și programele operaționale” ⁽⁶⁾,
- având în vedere cel de-al șaselea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială (COM(2014)0473),
- având în vedere studiul Direcției Generale Politici Interne (Departamentul tematic B: Politici structurale și de coeziune) din iunie 2016, intitulat „Maximizarea sinergiilor dintre fondurile structurale și de investiții europene și alte instrumente ale UE pentru realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020”,
- având în vedere studiul Direcției Generale Politici Interne (Departamentul tematic B: Politici structurale și de coeziune) din septembrie 2016, intitulat „Evaluarea raportului în temeiul articolului 16 alineatul (3) din RDC”,
- având în vedere analiza Direcției Generale Politici Interne (Departamentul tematic B: Politici structurale și de coeziune) din septembrie 2016, intitulată „Instrumente financiare în perioada de programare 2014-2020: primele experiențe ale statelor membre”,
- având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională și avizele Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, Comisiei pentru bugete, Comisiei pentru transport și turism, Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală și Comisiei pentru cultură și educație (A8-0385/2016),

A. întrucât politica de coeziune reprezintă o parte semnificativă a bugetului UE, însumând aproximativ o treime din toate cheltuielile;

⁽¹⁾ JO L 169, 1.7.2015, p. 1.

⁽²⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0217.

⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0311.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P8_TA(2015)0419.

⁽⁵⁾ JO C 303, 19.8.2016, p. 94.

⁽⁶⁾ JO C 313, 22.9.2015, p. 31.

Joi, 16 februarie 2017

- B. întrucât, cu un buget de 454 miliarde EUR pentru perioada 2014-2020, fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) sunt principalul instrument al politicii de investiții a UE și o sursă vitală de investiții publice în numeroase state membre, având ca rezultat asigurarea unui număr mai mare de locuri de muncă, a creșterii și a investițiilor în toată UE, precum și reducerea disparităților la nivel regional și local, pentru a promova incluziunea economică, socială și teritorială;
- C. întrucât acordurile de parteneriat (AP) stau la baza raportului întocmit în temeiul articolului 16 alineatul (3), prezentat de Comisie;
- D. întrucât negocierile pentru AP și programele operaționale (PO) pentru perioada 2014-2020 au constituit un exercițiu modernizat, bine ajustat și intensiv, cu un nou cadru pentru performanțe, condiționalități ex-ante și concentrare tematică, dar au dus, de asemenea, la întârzieri grave în ceea ce privește inițierea efectivă a punerii în aplicare a politicii de coeziune și din cauza deficiențelor de capacitate administrativă a câtorva regiuni și state membre, procesul fiind încetinit și mai mult de procedura de desemnare a autorităților de management;
- E. întrucât este de necontestat faptul că, din cauza adoptării târzii a cadrului de reglementare, la sfârșitul anului 2013, ca urmare a negocierilor îndelungate și a ajungerii cu întârziere la un acord privind CFM, programele operaționale nu au putut fi adoptate la timp; întrucât, prin urmare, implementarea PO a demarat lent, influențând, astfel, adoptarea politicii în teren;
- F. întrucât au fost stabilite dispoziții comune pentru toate cele cinci fonduri ESI, consolidându-se astfel relația dintre acestea;
- G. întrucât politica de coeziune se confruntă în perioada actuală cu numeroase provocări politice și economice, care decurg din criza financiară, care a dus la o scădere a investițiilor publice în multe state membre, ceea ce a făcut ca fondurile ESI și cofinanțarea de către statele membre să rămână principalul instrument de investiții publice în multe state membre, precum și din criza migrației;
- H. întrucât în perioada de programare 2014-2020, politica de coeziune se caracterizează printr-o abordare mai focalizată a politicilor prin intermediul concentrării tematice și susținând prioritățile și obiectivele Uniunii;
- I. întrucât, în această perioadă de programare, fondurile ESI sunt mai puternic orientate spre rezultate și clădite pe un mediu de investiții care permite o mai mare eficacitate;
- J. întrucât trebuie să existe o mai bună aliniere a investițiilor realizate în cadrul politicii de coeziune cu prioritățile Strategiei UE 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și cu semestrului european;
- K. întrucât Grupul operativ pentru o mai bună punere în aplicare a contribuit la eliminarea blocajelor și recuperarea întârzierilor în ceea ce privește alocarea fondurilor;

Difuzarea rezultatelor, comunicarea și vizibilitatea

1. ia act de faptul că Europa trece printr-o etapă dificilă pe plan economic, social și politic, astfel încât este nevoie mai mult ca oricând de o politică de investiții eficientă, orientată către creștere economică și ocuparea forței de muncă, apropiată de cetățeni și mai bine adaptată cerințelor teritoriale specifice, care ar trebui să urmărească combaterea șomajului și a inegalităților sociale în cadrul Uniunii, creând valoare adăugată europeană; consideră că, pentru a recâștiga încrederea cetățenilor săi, UE trebuie să inițieze procese de ajustare pentru a îndeplini cerințele stabilite la articolul 9 din TFUE;
2. ia act de faptul că politica de coeziune pentru perioada 2014-2020 a fost revizuită în profunzime, necesitând o schimbare de mentalitate și de metode de lucru la toate nivelurile de guvernare, inclusiv în ceea ce privește coordonarea orizontală și implicarea părților interesate, precum și, în măsura posibilului, dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității; subliniază că recente reforme orientate spre viitor și exemplare sunt adesea ignorate, iar politica de coeziune este încă adesea percepută ca o politică tradițională de cheltuieli, mai degrabă decât ca o politică de dezvoltare și investiții cu rezultate concrete;

Joi, 16 februarie 2017

3. observă că comunicarea privind proiectele în domeniul politicii de coeziune ar trebui să se concentreze în principal pe valoarea adăugată europeană, pe solidaritate și pe vizibilitatea poveștilor de succes, subliniind, în același timp, importanța schimbului de bune practici și trăgând învățăminte din proiectele care nu reușesc să își îndeplinească obiectivele; insistă asupra necesității de a moderniza și a intensifica comunicarea pe tema fondurilor ESI; insistă asupra necesității de a identifica și implementa noi instrumente de comunicare a rezultatelor politicii de coeziune. consideră că este necesar să se investească în sisteme regionale de informații și culegere de date, în cadrul unui efort continuu de a crea și actualiza bazele de date, ținând seama de nevoile, particularitățile și prioritățile locale și regionale, ca în cazul platformei deja existente S3, fapt care i-ar permite publicului interesat să verifice cu adevărat valoarea adăugată europeană a proiectelor;

4. subliniază faptul că, pentru a îmbunătăți comunicarea privind fondurile ESI și vizibilitatea acestora, trebuie pus un accent mai puternic pe participarea părților interesate și a beneficiarilor și pe implicarea cetățenilor în elaborarea și punerea în aplicare a politicii de coeziune într-un mod semnificativ; în plus, îndeamnă Comisia, statele membre, regiunile și orașele să comunice mai mult cu privire atât la realizările politicii de coeziune, cât și la învățămintele care trebuie trase și să prezinte un plan de acțiune coordonat și specific;

Concentrarea tematică

5. salută concentrarea tematică, deoarece s-a dovedit a fi un instrument util pentru crearea unei politici focalizate și pentru o eficacitate sporită pentru prioritățile UE și Strategia UE 2020, intensificând procesul transformării cunoștințelor în inovații, locuri de muncă și creștere economică; invită, prin urmare, statele membre și autoritățile regionale și locale să ia decizii clare în ceea ce privește prioritățile în materie de investiții, să selecteze proiecte numai pe baza priorităților stabilite pentru fondurile ESI și să recurgă la procese de punere în aplicare raționalizate și eficiente;

6. remarcă faptul că o analiză a concentrării tematice ar trebui să evidențieze modul în care alegerile strategice ale statelor membre și alocarea resurselor pentru obiectivele tematice satisfac nevoile specifice ale teritoriilor; regretă că acest aspect este mai puțin evident în raportul Comisiei întocmit în temeiul articolului 16;

7. consideră că rezultatele și beneficiile politicii de coeziune trebuie să fie expuse într-o manieră mai eficace, nu în ultimul rând pentru a restabili încrederea în proiectul european;

8. insistă ca politica de coeziune să continue să prezinte o concentrare tematică, permițând totodată un grad de flexibilitate suficient pentru a ține seama de nevoile specifice fiecărei regiuni, în special de nevoile specifice ale regiunilor mai puțin dezvoltate, după cum se prevede în regulamente; solicită continuarea investiției de fonduri ESI în regiunile aflate în tranziție, pentru a menține rezultatele obținute cu ajutorul resurselor și eforturilor deja investite;

9. subliniază, în special, că ar trebui să se aibă în vedere condițiile din regiunile urbane sau rurale, din așa-numitele „regiuni rămase în urmă” și din regiunile cu handicapuri naturale sau geografice permanente și ar trebui să se elaboreze politici de sprijin corespunzătoare pentru dezvoltarea acestor regiuni, care, în absența politicii de coeziune, este posibil să nu fi putut ajunge din urmă regiunile mai dezvoltate; invită Comisia să urmărească și să extindă strategii de punere în aplicare a unei agende urbane, împreună cu autoritățile locale și cu regiunile metropolitane, gândite ca centre de creștere ale UE; reamintește, în acest context, că este important să existe suficientă flexibilitate pentru ca statele membre și regiunile să sprijine noile provocări în materie de politici, cum ar fi cele legate de imigrare (având în vedere, în același timp, obiectivele inițiale și încă relevante ale politicii de coeziune și nevoile specifice ale regiunilor), precum și dimensiunea digitală a politicii de coeziune înțeleasă într-un sens larg (inclusiv TIC și aspectele legate de accesul în bandă largă, care sunt legate de finalizarea pieței unice digitale); atrage atenția asupra strategiei privind uniunea energetică, strategiei privind economia circulară și angajamentelor asumate de UE în temeiul Acordului de la Paris privind schimbările climatice, întrucât fondurile ESI au un rol important de jucat în ceea ce privește implementarea acestora;

10. consideră că ar trebui să se acorde mai multă atenție zonelor subregionale, cu acumulări considerabile de provocări, aflate adesea în zone de sărăcie, în comunități segregate și în cartiere defavorizate, cu o supraprezentare a grupurilor marginalizate, precum cele de romi;

Joi, 16 februarie 2017

11. sprijină trecerea treptată de la concentrarea asupra proiectelor mari legate de infrastructură la axarea pe stimularea economiei bazate pe cunoaștere, a inovării și a incluziunii sociale, precum și pe consolidarea capacității și autonomizarea actorilor, inclusiv a celor din societatea civilă, în ceea ce privește politica de coeziune, ținând totodată seama de caracteristicile specifice ale regiunilor mai puțin dezvoltate care au încă nevoie de sprijin în domeniul dezvoltării infrastructurii și pentru care soluțiile bazate pe piață nu sunt întotdeauna viabile, având de asemenea în vedere faptul că ar trebui să existe flexibilitate pentru a permite fiecărui stat membru să investească în funcție de prioritățile sale, astfel cum se prevede în acordurile de parteneriat, pentru a-și promova dezvoltarea economică, socială și teritorială;

12. consideră că fondurile ESI, inclusiv în special programele de cooperare teritorială europeană, ar trebui să fie folosite pentru crearea și promovarea unor locuri de muncă de calitate și a unor sisteme de învățare pe tot parcursul vieții și de calificare/reconversie profesională de calitate, inclusiv pentru infrastructura școlară, pentru a le permite lucrătorilor să se adapteze în bune condiții la realitățile în schimbare ale mediului profesional și pentru a stimula creșterea sustenabilă, competitivitatea și dezvoltarea și prosperitatea comune, cu obiectivul de a edifica o Europă sustenabilă, incluzivă și echitabilă din punct de vedere social, punând totodată accentul pe zonele cel mai puțin dezvoltate și pe sectoarele care se confruntă cu probleme structurale și sprijinind grupurile cele mai vulnerabile și expuse din societate, în special tinerii (alături de programe precum Erasmus+) și persoanele care au mai puține competențe sau sunt mai puțin calificate, promovând un nivel mai ridicat de ocupare a forței de muncă prin intermediul economiei circulare și prevenind abandonul școlar timpuriu; atrage atenția asupra faptului că FSE este un instrument care sprijină punerea în aplicare a politicilor de interes public;

13. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că șomajul, în special șomajul în rândul tinerilor și al femeilor și cel din zonele rurale, rămâne la un nivel foarte ridicat în numeroase state membre, în pofida tuturor eforturilor, iar politica de coeziune trebuie să ofere răspunsuri și la această problemă; recomandă Comisiei să acorde mai multă atenție impactului politicii de coeziune asupra promovării ocupării forței de muncă și reducerii șomajului; în acest context, ia act de faptul că inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri” (YEI) a fost integrată în 34 de programe finanțate din FSE desfășurate în cele 20 de state membre eligibile, ceea ce le permite tinerilor să beneficieze de măsurile YEI pentru a dobândi competențe și calificări; este totuși preocupat de întârzierea cu care s-a început punerea în aplicare a YEI și de modul în care Garanția pentru tineret este pusă în aplicare în anumite regiuni; îndeamnă statele membre să își intensifice eforturile pentru a obține rezultate substanțiale și concrete rapid și cu succes în urma fondurilor investite, în special în ceea ce privește fondurile puse la dispoziție sub formă de plăți în avans, precum și să se asigure că YEI este pusă în aplicare corect și să asigure condiții de muncă decente pentru lucrătorii tineri; solicită, în special, să se țină seama de nevoile reale ale comunității de afaceri atunci când sunt folosite fondurile ESI pentru a răspunde necesităților în materie de formare, cu scopul de a crea oportunități reale de ocupare a forței de muncă și a ajunge la ocuparea forței de muncă pe termen lung; consideră că lupta împotriva șomajului în rândul tinerilor, incluziunea socială și viitoarele provocări demografice cu care Europa se confruntă în prezent și se va confrunța în viitorul pe termen mediu ar trebui să fie domeniile principale asupra cărora să se concentreze politica de coeziune; solicită continuarea YEI după 2016, pentru a sprijini eforturile de combatere a șomajului în rândul tinerilor, realizându-se totodată o analiză aprofundată a funcționării acestei inițiative, care va permite efectuarea ajustărilor necesare pentru a-i spori eficacitatea;

14. își exprimă îngrijorarea profundă cu privire la faptul că, în cazul Garanției pentru tineret, care în perioada 2014-2020 va beneficia de o finanțare totală de 12,7 miliarde EUR asigurată de FSE și de YEI, și care, în virtutea acestei finanțări, este deja considerată drept principala forță motrice în sprijinul eforturilor de stimulare a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, Comisia nu a realizat o analiză costuri-beneficii, aceasta fiind procedura standard pentru toate inițiativele importante ale Comisiei; constată, prin urmare, că există un deficit de informații cu privire la costul global potențial asociat punerii în aplicare a garanției la nivelul UE, iar Curtea de Conturi Europeană a subliniat că există riscul ca finanțarea totală să nu fie suficientă;

15. subliniază importanța comunicării, în special a comunicării digitale, prin care un număr cât mai mare de tineri pot avea acces la informații referitoare la posibilitățile de a beneficia de asistența cofinanțată prin fondurile UE pentru a găsi cursuri de formare, stagii sau un loc de muncă; solicită să se intensifice activitățile de comunicare cu scopul de a promova portaluri precum DROP'PIN și EURES și de a spori oportunitățile de mobilitate de care beneficiază tinerii în cadrul pieței interne, domeniu considerat cel mai important potențial nevalorificat pentru combaterea șomajului în UE;

16. invită Comisia să se asigure că statele membre respectă Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap atunci când pun în aplicare proiecte susținute din fonduri ESI, incluzând obiectivul promovării trecerii de la traiul instituționalizat la cel în comunitate pentru persoanele cu dizabilități;

Joi, 16 februarie 2017

17. reamintește că finalizarea rețelei centrale TEN-T este una din prioritățile politicii de transport europene, iar fondurile ESI sunt un instrument foarte important pentru punerea în aplicare a acestui proiect; subliniază necesitatea de a exploata potențialul fondurilor ESI pentru a conecta capacitățile oferite de rețelele TEN-T centrale și globale cu infrastructura de transport regională și locală; recunoaște rolul important jucat de Fondul de coeziune în procesul de îmbunătățire a infrastructurii și a conectivității în Europa și insistă asupra necesității de a menține acest fond în noul cadru financiar post-2020;

18. subliniază că multimodalitatea transportului ar trebui să fie un criteriu esențial în evaluarea proiectelor de infrastructură finanțate prin fondurile ESI, dar că acesta nu ar trebui să fie unicul criteriu utilizat pentru a evalua proiectele propuse, în special în cazul statelor membre cu nevoi importante în materie de investiții în domeniul infrastructurii de transport;

19. subliniază necesitatea menținerii meseriilor tradiționale, inclusiv a meșteșugurilor tradiționale și a competențelor asociate, precum și necesitatea instituirii unor strategii de stimulare a dezvoltării antreprenoriatului în acest domeniu, cu scopul de a conserva identitatea culturală a sectorului meseriilor tradiționale; reamintește importanța susținerii activității legate de formarea profesională și mobilitatea tinerilor artizani, bărbați și femei;

Condiționalități ex ante

20. subliniază că monitorizarea eficace a condiționalităților ex-ante este necesară pentru a înregistra eforturile și realizările; consideră că condiționalitățile ex ante, în special cea referitoare la strategiile de cercetare și inovare pentru specializare inteligentă (RIS3), și-au dovedit utilitatea și propune ca acestea să fie îmbunătățite în continuare; subliniază că ar trebui să de acorde o mai mare atenție consolidării microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii;

21. atrage atenția asupra faptului că un procent semnificativ din condiționalitățile ex ante nu au fost încă îndeplinite; solicită, prin urmare, o analiză a situației actuale și adoptarea unor măsuri specifice pentru remedierea acestei situații, fără a compromite absorbția optimă a fondurilor sau a diminua eficiența politicii de coeziune;

Întocmirea bugetului în funcție de performanțe

22. subliniază că cadrul de reglementare pentru perioada 2014-2020 și acordurile de parteneriat au dus la o abordare puternic orientată spre rezultate în programele de coeziune și că această abordare poate fi un exemplu și pentru alte părți ale cheltuielilor bugetare ale UE; salută introducerea indicatorilor comuni, care ar permite măsurarea și compararea rezultatelor; consideră că trebuie să continue activitatea de elaborare a indicatorilor, pentru a îmbunătăți dovezile privind cheltuielile din fondurile ESI și a optimiza selecția proiectelor;

23. subliniază că o inovație importantă a fost introducerea concentrării tematice, potrivit căreia investițiile se concentrează pe obiective și priorități specifice, care corespund indicatorilor de performanță și obiectivelor convenite în mod expres pentru toate temele;

24. reamintește că pentru fiecare stat membru a fost introdusă o rezervă de performanță, care constă în 6 % din resursele alocate fondurilor ESI; reamintește că, pe baza rapoartelor naționale din 2017 și a evaluării performanței din 2019, rezerva urmează să fie alocată doar programelor și priorităților care și-au atins obiectivele de etapă; solicită flexibilitate în lansarea de noi angajamente din rezerva de performanță atunci când programele și-au atins obiectivele și reperatele în anii următori; solicită Comisiei să evalueze dacă rezerva de performanță creează într-adevăr valoare adăugată sau a condus la creșterea birocrăției;

Semestrul european

25. ia act de faptul că, în cadrul procesului de programare, statele membre au considerat că peste două treimi din recomandările specifice fiecărei țări care au fost adoptate în 2014 sunt relevante pentru investițiile realizate în cadrul politicii de coeziune și salută faptul că au fost avute în vedere la stabilirea priorităților de programare; recunoaște că, în viitorul apropiat, recomandările specifice fiecărei țări ar putea să antreneze modificări ale programelor finanțate din fondurile ESI, asigurând sprijin pentru reformele structurale în statele membre; subliniază că recomandările specifice fiecărei țări și programele naționale de reformă (PNR) constituie o legătură clară între fondurile ESI și procesele semestrului european;

Joi, 16 februarie 2017

26. subliniază importanța stabilirii unei legături echilibrate între politica de coeziune și semestrul european, întrucât ambele vizează atingerea aceluiași obiective în cadrul Strategiei Europa 2020, fără a aduce atingere îndeplinirii obiectivelor de coeziune socială, economică și teritorială în vederea reducerii disparităților, astfel cum se stabilește prin tratate; consideră că ar trebui reanalizat raționamentul care stă la baza suspendării fondurilor ESI în cazul abaterii de la obiectivele vizate de semestrul european, întrucât aceasta ar putea fi contraproductivă pentru stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă;

Sinergii și instrumente financiare

27. ia act de faptul că cadrul de reglementare pentru fondurile ESI pentru perioada 2014-2020 sprijină instrumentele financiare; subliniază, totuși, că utilizarea granturilor este încă indispensabilă; constată că pare să se pună accent pe o trecere treptată de la granturi la împrumuturi și garanții; subliniază că această tendință a fost consolidată de Planul de investiții pentru Europa și de recent instituitul Fond european pentru investiții strategice (FEIS); observă, de asemenea, că utilizarea abordării multifond pare în continuare dificilă; subliniază, având în vedere complexitatea acestor instrumente, importanța vitală a acordării de sprijin adecvat instituțiilor locale și regionale în formarea funcționarilor responsabili de gestionarea lor; reamintește că instrumentele financiare au putea oferi soluții pentru utilizarea eficientă a bugetului UE, contribuind alături de granturi la realizarea de investiții pentru stimularea creșterii economice și crearea de locuri de muncă sustenabile;

28. subliniază că se urmărește o agendă diferită pentru FEIS, prezentate ca o poveste de succes în ceea ce privește punerea în aplicare și rezultatele rapide sub forma operațiunilor existente, în pofida deficiențelor semnificative, cum ar fi absența aditionalității; în acest context, solicită Comisiei să prezinte date specifice privind impactul FEIS în ceea ce privește creșterea și ocuparea forței de muncă și după evaluare să prezinte învățăminte pentru a permite valorificarea cu mai mult succes a fondurilor ESI pentru noua perioadă de programare, începând cu 2021; solicită, pe lângă avizul nr. 2/2016 al Curții de Conturi Europene ⁽¹⁾, o analiză a contribuțiilor FEIS la obiectivele fondurilor ESI și un bilanț al realizărilor FEIS în ceea ce privește prioritățile sale;

29. remarcă, totuși, lipsa de dovezi cu privire la efectele și rezultatele obținute de instrumentele financiare și legătura vagă dintre aceste instrumente financiare și obiectivele și prioritățile generale ale UE;

30. observă că raportul Comisiei Europene întocmit în temeiul articolului 16 oferă puține informații despre coordonarea și sinergiile între diferite programe și cu instrumentele altor domenii de politică și, în special, nu a prezentat întotdeauna date fiabile referitoare la rezultatele preconizate ale programelor aferente FSE și YEI; subliniază că existența unui regulament comun pentru cele cinci fonduri ESI a accentuat sinergia între acestea, inclusiv în cadrul celui de-al doilea pilon, al politicii agricole comune; este convins că ar trebui consolidate sinergiile cu alte politici și instrumente, inclusiv cu FEIS și cu alte instrumente financiare, pentru a maximiza impactul investițiilor; subliniază că normele privind ajutoarele de stat se aplică fondurilor ESI, dar nu și FEIS și programului Orizont 2020 și acest lucru cauzează probleme în ceea ce privește creșterea nivelului de sinergie între fonduri, programe și instrumente; subliniază faptul că, pentru a asigura complementaritatea și sinergia necesare între FEIS, instrumentele financiare și fondurile ESI, chestiunea normelor privind ajutoarele de stat ar trebui examinată în continuare pentru a fi clarificată, simplificată și adaptată în consecință; solicită Comisiei să ofere orientări cuprinzătoare autorităților de management privind combinarea FEIS cu instrumentele de gestiune partajată și directă, inclusiv cu fondurile ESI, cu Mecanismul pentru interconectarea Europei și cu programul Orizont 2020;

31. susține continuarea utilizării echilibrate a instrumentelor financiare atunci când acestea aduc valoare adăugată și nu aduc atingere sprijinului tradițional din cadrul politicii de coeziune; subliniază, totuși, că aceasta ar trebui să aibă loc numai după o evaluare atentă a contribuției instrumentelor financiare la obiectivele politicii de coeziune; subliniază că toate regiunile trebuie să mențină o gamă variată de surse de finanțare, subsidiile rămânând instrumentele cele mai potrivite în anumite sectoare pentru atingerea obiectivelor legate de creștere și ocuparea forței de muncă; solicită Comisiei să propună stimulente pentru a se asigura că autoritățile de management sunt pe deplin informate cu privire la posibilitățile de utilizare a instrumentelor financiare și la domeniul acestora de aplicare, precum și să analizeze costurile de gestionare ale granturilor și ale asistenței rambursabile implementate în cadrul programelor cu gestiune partajată sau centralizată; subliniază faptul că norme clare, consecvente și focalizate privind instrumentele financiare, menite să contribuie la simplificarea procesului de elaborare și implementare pentru administratorii fondurilor și beneficiarii acestora sunt esențiale pentru îmbunătățirea punerii lor în aplicare într-un mod eficace; atrage atenția asupra următorului raport din proprie inițiativă al Comisiei sale

⁽¹⁾ Avizul nr. 2/2016 al Curții de Conturi Europene referitor la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1316/2013 și (UE) 2015/1017 și evaluarea Comisiei care îl însoțește în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr 2015/1017.

Joi, 16 februarie 2017

pentru dezvoltare regională intitulat „Combinarea corectă a surselor de finanțare pentru regiunile Europene: echilibrarea instrumentelor financiare și a granturilor în politica de coeziune a UE” (2016/2302(INI));

Simplificarea

32. observă că unul dintre obiectivele principale ale perioadei de programare 2014-2020 este continuarea simplificării pentru beneficiarii fondurilor ESI și ia act de faptul că simplificarea este unul dintre factorii principali ai unui acces îmbunătățit la finanțare;

33. salută faptul că actualul cadru de reglementare modernizat pentru fondurile ESI oferă noi posibilități de simplificare în privința normelor de eligibilitate comune, a opțiunilor simplificate privind costurile și a e-guvernanței; cu toate acestea, regretă faptul că comunicarea Comisiei privind articolul 16 alineatul (3) din RDC nu include nicio informație specifică în privința utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri; subliniază că este nevoie să se depună în continuare eforturi pentru a se valorifica pe deplin potențialul opțiunilor simplificate în materie de costuri în ceea ce privește atenuarea sarcinii administrative; observă că este încă nevoie de măsuri semnificative de simplificare, atât pentru beneficiari, cât și pentru autoritățile de management, punându-se accentul pe achizițiile publice, gestionarea proiectelor și audituri în timpul operațiunilor și după încheierea acestora;

34. invită Comisia să realizeze o evaluare continuă a sarcinilor administrative, incluzând în special aspecte precum timpul, costurile și formalitățile administrative aferente finanțării din partea UE atât sub forma granturilor, cât și a instrumentelor financiare, pe baza rezultatelor din perioada 2007-2013 și începutul noii perioade în 2014;

35. recomandă, pentru viitoarea perioadă de programare care începe în 2021, ca la toate nivelurile de guvernare să se depună eforturi pentru instituirea unui sistem de audit unic, eliminând dublarea controalelor între diferitele niveluri de guvernare; îndeamnă Comisia să clarifice sfera și statutul juridic al orientărilor existente la nivelul fondurilor ESI, precum și să elaboreze, în strânsă colaborare cu autoritățile de management și cu toate nivelurile relevante ale autorităților de audit, o interpretare comună a aspectelor legate de audit; reiterează faptul că este nevoie de măsuri suplimentare în materie de simplificare, inclusiv în special în ceea ce privește programele care vizează tinerii, prin introducerea, printre altele, a unui plus de proporționalitate în controale; salută rezultatele preliminare ale activității Grupului la nivel înalt privind simplificarea, constituit de către Comisie;

36. recomandă stabilirea de proceduri standard pentru elaborarea de programe operaționale și pentru gestionare, în special în ceea ce privește numeroasele programe de cooperare teritorială;

Capacitatea administrativă

37. ia act de faptul că statele membre au culturi administrative și niveluri de performanță diferite în cadrul politicii lor, iar condiționalitățile ex ante ar trebui să contribuie la depășirea acestora; insistă asupra nevoii de a consolida capacitatea administrativă ca prioritate în cadrul politicii de coeziune și al exercițiului semestrului european îndeosebi în statele membre cu absorbție redusă a fondurilor; constată că este necesar să se ofere asistență tehnică, profesională și practică statelor membre, regiunilor și localităților în timpul depunerii cererilor de finanțare; salută rezultatele obținute de instrumentul JASPERS și reiterează faptul că planificarea precară a investițiilor conduce la întâzieri semnificative în finalizarea proiectelor și la utilizarea ineficientă a fondurilor;

38. subliniază că demararea lentă a unor programe, lipsa capacității de gestiune pentru proiecte complexe, întâzierile înregistrate în finalizarea proiectelor, încărcătura birocratică din statele membre, supra-reglementarea și erorile în procedurile de achiziție publică sunt principalele obstacole în calea implementării politicii de coeziune; consideră că este esențial să se identifice și să se simplifice procesele și procedurile inutile de complexe din cadrul gestiunii partajate, care creează o povară suplimentară pentru autorități și pentru beneficiari; subliniază că trebuie constant îmbunătățită, monitorizată și consolidată capacitatea administrativă; prin urmare, consideră că, în acest sens, trebuie exploatate soluții funcționale și flexibile de e-guvernare și este nevoie de informare și coordonare îmbunătățite în rândul statelor membre; în plus, subliniază nevoia de a pune mai mult accentul pe formarea personalului din administrație;

39. subliniază că cadrele de reglementare, condițiile și soluțiile adaptate (cum ar fi mecanismul de schimb între diferitele regiuni, TAIEX REGIO PEER 2 PEER) care vizează simplificarea pot răspunde nevoilor și provocărilor cu care se confruntă diferite regiuni într-un mod mai eficient în ceea ce privește capacitatea administrativă;

Joi, 16 februarie 2017

Cooperarea teritorială europeană

40. subliniază, mai ales din punctul de vedere al reducerii decalajelor dintre regiunile de frontieră, valoarea adăugată europeană a cooperării teritoriale europene, care ar trebui să se reflecte într-o creștere a nivelului creditelor pentru acest obiectiv al politicii de coeziune, care ar trebui să fie introdus de îndată ce este posibil; în același timp, solicită statelor membre să pună la dispoziție cofinanțarea necesară; subliniază necesitatea de a menține acest instrument, ca unul dintre elementele centrale ale politicii de coeziune după anul 2020;

41. subliniază importanța strategiilor macroregionale, instrumente care s-au dovedit utile pentru dezvoltarea cooperării teritoriale și dezvoltarea economică a zonelor vizate; subliniază rolul decisiv al autorităților locale și regionale în reușita măsurilor incluse în aceste strategii;

42. recomandă o utilizare mai intensivă a instrumentului juridic al GECT, modificat și extins, ca temei juridic pentru cooperarea teritorială;

43. propune crearea unei legături permanente între RIS3 și cooperarea interregională la nivelul întregii UE, de preferință sub forma unui element permanent al programului INTERREG;

44. subliniază că noțiunea de orientare spre rezultate presupune ca programele INTERREG să asigure o cooperare la nivel de proiect de înaltă calitate și adaptarea metodelor și criteriilor de evaluare pentru a ține seama de natura specifică a fiecărui program; invită Comisia, statele membre și autoritățile de management să colaboreze și să facă schimb de informații și bune practici pentru a se asigura că orientarea spre rezultate este aplicată și direcționată într-un mod cât mai eficient, ținând seama de specificul cooperării teritoriale europene;

45. subliniază potențialul utilizării instrumentelor financiare în cadrul programelor INTERREG care, prin completarea granturilor, contribuie la susținerea IMM-urilor și la dezvoltarea cercetării și inovării, prin creșterea investițiilor, crearea de noi locuri de muncă, favorizarea obținerii unor rezultate mai bune și sporirea eficacității proiectelor;

46. regretă gradul scăzut de conștientizare al opiniei publice și vizibilitatea insuficientă a programelor de cooperare teritorială europeană și solicită o mai bună comunicare a rezultatelor proiectelor finalizate; solicită Comisiei, statelor membre și autorităților de management să creeze mecanisme și platforme instituționalizate extinse de cooperare, pentru a asigura o mai mare vizibilitate și o sensibilizare mai accentuată a opiniei publice; solicită Comisiei să prezinte realizările programelor și proiectelor de cooperare teritorială europeană de până acum;

Principiul parteneriatului și guvernarea pe mai multe niveluri

47. salută codul de conduită convenit în timpul negocierilor privind actuala perioadă de finanțare, care prezintă standardele minime pentru un parteneriat funcțional; observă că acest cod a îmbunătățit punerea în aplicare a principiului parteneriatului în majoritatea statelor membre, însă regretă faptul că multe state membre au centralizat o mare parte din negocieri și din punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și a programelor operaționale; subliniază nevoia unei implicări active a autorităților locale și regionale și a altor părți interesate în toate etapele și, prin urmare, solicită să se garanteze pe viitor participarea lor reală la procesul de negociere și de punere în aplicare, în conformitate cu structurile specifice ale țărilor; consideră că supracentralizarea și lipsa încrederii au jucat, de asemenea, un rol în întârzierea implementării fondurilor ESI, unele state membre și autorități de management fiind mai puțin dispuse să atribuie autorităților locale și regionale o responsabilitate mai mare pentru gestionarea fondurilor UE;

48. subliniază că sunt necesare clarificări din partea Comisiei cu privire la performanța statelor membre și regiunilor în ceea ce privește principiile de la articolul 5 din RDC, punându-se accentul pe modalitățile în care guvernul poate fi încurajat să aplice pe deplin principiul parteneriatului; subliniază faptul că proprietatea comună este o condiție prealabilă pentru o mai bună recunoaștere a politicii de coeziune a UE;

49. sprijină noua abordare a Comisiei de creare a unor grupuri de lucru speciale, adică a unor echipe de proiect cu scopul de a asigura o mai bună gestionare a fondurilor ESI în statele membre și solicită dezvoltarea în continuare a acestei abordări;

Joi, 16 februarie 2017

50. subliniază că viitoarea politică de coeziune trebuie să includă măsuri de sprijin pentru a-i ajuta pe refugiați să se integreze cu succes pe piața forței de muncă din UE, promovând astfel creșterea economică și contribuind la garantarea siguranței generale în UE;

Viitoarea politică de coeziune

51. subliniază că fondurile ESI contribuie la PIB, la crearea de locuri de muncă și la creșterea economică în statele membre, elemente esențiale care trebuie avute în vedere în cel de-al 7-lea raport privind coeziunea, care urmează să fie prezentat în 2017; subliniază, în plus, că investițiile substanțiale în regiunile mai puțin dezvoltate contribuie și la PIB-ul statelor membre mai dezvoltate; este de părere că, în cazul în care guvernul Regatului Unit invocă articolul 50 din TUE, cel de-al 7-lea raport privind coeziunea ar trebui să țină cont și de efectele posibile ale „Brexit-ului” asupra politicii structurale;

52. consideră că PIB ar putea să nu fie singurul indicator legitim pentru a asigura o distribuție echitabilă a fondurilor și că necesitățile teritoriale specifice și importanța priorităților convenite ale programului pentru dezvoltarea domeniilor acestuia ar trebui să fie luate în considerare atunci când se iau decizii privind viitoarea alocare; consideră că este important ca, în viitor, să fie luată în discuție introducerea unor noi indicatori dinamici, pe lângă PIB; observă că multe regiuni din Europa se confruntă cu rate ridicate ale șomajului și cu scăderea populației; invită Comisia să reflecteze la dezvoltarea și introducerea unui „indicator demografic”;

53. reamintește că o pondere semnificativă din investițiile publice se realizează la nivel local și regional; subliniază că Sistemul european de conturi (SEC) nu trebuie să limiteze posibilitatea autorităților locale și regionale de a realiza investițiile necesare, întrucât acest lucru ar împiedica statele membre să își achite cota lor de cofinanțare pentru proiectele eligibile pentru finanțare din fondurile structurale, și astfel acestea nu ar putea folosi această importantă sursă de finanțare pentru a contribui la găsirea unei soluții pentru ieșirea din criza economică și relansarea creșterii economice și a ocupării forței de muncă; încurajează cu fermitate Comisia să reexamineze abordarea strict anuală a SEC, astfel încât cheltuielile publice finanțate prin fondurile ESI să fie considerate investiții de capital, și nu doar o datorie sau cheltuieli de funcționare;

54. subliniază că cooperarea teritorială europeană care servește principiul mai general al coeziunii teritoriale, introdus prin Tratatul de la Lisabona, ar putea fi îmbunătățită; prin urmare, încurajează toate părțile interesate implicate în negocierile privind viitoarea politică, să consolideze această dimensiune a coeziunii teritoriale; invită Comisia să acorde importanța necesară cooperării teritoriale europene în cadrul celui de-al 7-lea raport privind coeziunea;

55. consideră că trebuie menținută concentrarea tematică pe viitor, întrucât și-a dovedit viabilitatea; se așteaptă ca Comisia să furnizeze o prezentare generală a realizărilor datorate concentrării tematice în cadrul politicii de coeziune;

56. este convins că viitoarea politică de coeziune orientată spre performanță trebuie să se bazeze pe date și indicatori adecvați pentru măsurarea eforturilor, pe rezultatele și efectele obținute și pe experiența la nivel regional și local în domeniu (întocmirea bugetului în funcție de performanțe, condiționalități ex ante și concentrarea tematică), deoarece aceasta oferă orientări practice clare pentru autoritățile locale și regionale – inclusiv pentru cele care până acum nu au încercat să aplice această abordare – cu privire la punerea în aplicare a principiilor sale;

57. subliniază că în viitor va fi nevoie de o absorbție mai rapidă a fondurilor disponibile și de o creștere mai echilibrată a cheltuielilor pe parcursul ciclului de programare, inclusiv pentru a evita utilizarea frecventă a „proiectelor retrospective”, adesea menite să evite dezangajarea automată la sfârșitul perioadei de programe; consideră că, după adoptarea regulamentului general și a regulamentului specific fondului, punerea în aplicare a programelor operaționale în următoarea perioadă de finanțare, începând cu 2021, va putea începe mai rapid, deoarece statele membre vor avea deja experiența unei politici orientate spre performanță, în urma eforturilor depuse pentru politica de coeziune în perioada 2014-2020; subliniază, în acest sens, că statele membre ar trebui să evite întârzierile în numirea autorităților de management pentru programele operaționale;

58. insistă ca procesul legislativ pentru adoptarea următorului CFM să se încheie până la finalul anului 2018, astfel încât cadrul de reglementare pentru viitoarea politică de coeziune să poată fi adoptat la scurt timp după aceea și să poată intra în vigoare fără întârziere la 1 ianuarie 2021;

Joi, 16 februarie 2017

59. consideră că politica de coeziune trebuie să includă în continuare toate statele membre și toate regiunile europene și că simplificarea accesului la fondurile europene este o condiție prealabilă esențială a succesului politicii;

60. consideră că spiritul inovării și specializării inteligente, alături de dezvoltarea sustenabilă, trebuie să rămână un vector important al politicii de coeziune; subliniază că specializarea inteligentă ar trebui să fie un mecanism principal pentru viitoarea politică de coeziune;

61. subliniază existența unui risc ridicat de acumulare a cererilor de plată din cadrul rubricii 1b în a doua parte a actualului CFM și solicită ca, până la sfârșitul actualei perspective, să se pună anual la dispoziție un nivel suficient de credite de plată pentru a se evita o nouă acumulare de facturi neplătite; subliniază, în acest sens, necesitatea ca cele trei instituții ale UE să elaboreze de comun acord un nou plan comun de plăți pentru perioada 2016-2020, care ar trebui să prevadă o strategie clară pentru a răspunde tuturor nevoilor de plată până la sfârșitul actualului CFM;

62. recomandă Comisiei să analizeze impactul real al investirii fondurilor ESI pe parcursul perioadei de programare anterioare și gradul de îndeplinire a obiectivelor europene prin fondurile investite și să tragă concluzii cu privire la experiențele pozitive și negative, ca punct de plecare pentru a adăuga valoare procesului investițional;

o

o o

63. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Comitetului Regiunilor, precum și guvernelor și parlamentelor naționale și regionale ale statelor membre.
